Levende Namen Lochem

Jaarverslag 2022

Voorwoord

In 2011 heeft Stichting Levende Namen haar 1e gedachtenisbijeenkomst, geïnspireerd op het concept 'Allerzielen Alom' van beeldend kunstenaar Ida van der Lee, op de Nieuwe Begraafplaats te Lochem gehouden. Nabestaanden kunnen door middel van zo'n twintig verschillende kunstvormen en rituelen langs een bijzondere rondgang van zo'n 1000 meter op deze mooie begraafplaats hun overledenen opnieuw of op een andere wijze een dierbare plek in hun leven en hart geven. Op deze manier draagt de Stichting Levende Namen bij op persoonlijk niveau maar ook aan de Lochemse samenleving in haar geheel.

Nadat in 2020 en 2021 de jaarlijkse gedachtenisbijeenkomst vanwege de overheidsmaatregelen ter bestrijding van het coronavirus niet kon doorgaan, was het gelukkig dit jaar weer mogelijk de 10e editie van de gebruikelijke bijeenkomst te organiseren.

Op de navolgende bladzijden doen wij u in het kort verslag van de gedachtenisbijeenkomst alsmede van de gedichtenwandeling. Ook volgt nog een toelichting op de organisatie die daarvoor nodig was.

Het jaar 2022

De versoepelingen van de coronamaatregelen dienden zich in het voorjaar van 2022 gelukkig op een zodanig tijdstip aan dat het voor de werkgroepen van onze stichting dit jaar wel mogelijk was de voorbereidingen op te starten voor weer een mooie gedachtenisbijeenkomst op de laatste zondag van oktober en daarbovenop, gelet op de hierover ontvangen vele positieve reacties in 2020 en 2021, de organisatie van een gedichtenwandeling in de maanden november en december.

De ideevorming en het naderhand uitwerken hiervan met inbegrip van het vastleggen en contracteren van professionele kunstenaars en ritueelbegeleiders én het selecteren van gedichten hebben ook in dit jaar veel tijd en energie gevraagd van de werkgroep Kunst binnen onze stichting. Niettemin is het gelukt en daar waren we met ons allen zeer verheugd over.

Een extra woord van dank

komt toe aan onze subsidiegevers, sponsoren, donateurs, gulle gevers van de vrije gift bij de uitgang, maar ook aan al onze vrijwilligers. Zonder hen waren deze gedachtenisbijeenkomst en gedichtenwandeling niet mogelijk geweest!

De gedachtenisbijeenkomst

Na veel voorbereidingen brak op zondag 30 oktober 2022 om 17:00 uur het moment van de bijeenkomst aan. De begraafplaats zag er weer schitterend en bijzonder sfeervol uit met brandende fakkels, vuurschalen en grote kaarsen. Het weer was uitmuntend, droog en met een voor eind oktober heel aangename temperatuur.

Bij de ingang werden de bezoekers persoonlijk begroet en welkom geheten, waarna een flyer met informatie werd uitgereikt en, voor wie dat wilde, een tasje met een LED-lampje erin. Vervolgens liep men richting de rotonde waar ook een drie grote kaarsen waren opgesteld. Fakkels fungeerden als routemarkering.

Bij de kindergraven konden de kinderen bellenblazen en kleurige drijfkaarsen achterlaten in zinken teilen. Ook zorgde een mechanische bellenblaas voor een prachtig schouwspel op dit aangrijpende deel van de begraafplaats.

Daarna kwamen de bezoekers bij de kunstvorm "Zandschrijven" van Gonny Geurts. Op een witverlicht plateau kon men op ongedwongen wijze in het door de verlichting verwarmde zand met de vingers namen schrijven van dierbare overledenen of andere symbolen of herinneringen. Een ritueel dat voor vele bezoekers verzachtend werkte.

De route leidde naar de open plek op het RK-gedeelte van de begraafplaats. Hier droeg Akke Brouwer met haar integere stem prachtige gedichten voor aan op bankjes zittende bezoekers. Deze voordrachten werden afgewisseld met stemmige gezangen van een 4-tal koren (het Levende Namenkoor, het R.K. Kerkkoor, de Vocal Group Eigenwijs en de Vocal Group Maat 5).

De route vervolgde naar de kunstvorm: "Wens ontvangen, wens sturen". Bezoekers werden uitgenodigd op mooie papierstroken wensen op te schrijven. Wensen van jou naar je dierbare overledene en van de overledene naar jou. De laatste wens werd mee naar huis genomen en de eerste wens later als ritueel aan het vuur toevertrouwd.

Vervolgens konden de bezoekers kennis nemen van een kunstvorm "Vleugels van herinneringen" in de stilteruimte van het schuurtje. Kunstenaar Pieter van de Pol had twee smeltende engelenvleugels ontworpen waarin opgenomen waren herfstbladeren en mini-lampionnetjes. Witte bolletjes met troostende woorden als 'genegenheid', 'hoop' of 'liefde' raakten los tijdens het smeltproces. Deze konden door de bezoekers worden opgepakt en meegenomen.

Iets verderop was een "Waslijn vol verhalen" op gezet; bezoekers konden daar witte kleding aan ophangen nadat zij met een viltstift hier een naam of iets anders, wat goed paste bij de dierbare, hadden opgeschreven.

In de buurt van de plek waar dat bij vorige gedachtenisbijeenkomsten ook mogelijk was, konden ook dit jaar bolletjes worden geplant, met een naam geschreven op een verfroerstokje ernaast. Wellicht zullen de bolletjes in het voorjaar zorgen voor een mooi bloemenbed met prachtig kleuren.

Daarna kwamen de bezoekers bij de tent met "Namen Zingen". Aan de zangeressen Josée van der Staak en Wendy Zieverink konden briefjes worden aangereikt waarop de bezoekers namen van hun dierbare overledenen hadden geschreven. Josée en Wendy incorporeerden dan deze namen in hun gevoelige liederen, waarna de bezoekers de briefjes ritueel mochten verbranden in een vuurschaal. Vaak emotionele momenten.

Op het open veld na de Islamitische afdeling verzorgden Lilian Willink en Palola Lopez onder een grote stertent en inspirerend dansritueel met lichtbollen met 'verbondenheid' en 'het doorgeven van licht'.

Langs de "Boom van hoop" voor alle overleden coronapatiënten, liep de route langs de "Lege Stoel" en kwam men aan bij de "Geurenlaan" van Thea Bargeman met haar schilderijen en geuren. Hier werd men in gedachten teruggebracht naar een periode 'samen' en werd zo een plek van 'her-inneren'.

Bij de acht oorlogsgraven werd door scouts van de Graaf Ottegroep bij elk graf op indrukwekkende wijze de erewacht gehouden met muziek van Vera Lynn. Bij prachtig verlichte zwart-wit foto's konden de oorlogsslachtoffers worden herdacht.

Tonny Kok, de scheidende begraafplaatsbeheerder, sloot de route af met een mooi gedicht.

Bij de uitgang werd traditiegetrouw door Monuta Kamperman koffie, thee of warme chocolademelk ingeschonken aan de bezoekers voor wie dat wilde.

In totaal hebben zo'n 550 bezoekers de gedachtenisbijeenkomst bijgewoond. De reacties van de bezoekers na afloop en de dagen daarna via e-mail en social media hebben laten zien dat het evenement van de gedachtenisbijeenkomst er echt toe doet. Een korte bloemlezing: …indrukwekkend…, …emotioneel, maar mooi…, …handenvol dank…, …prachtige avond, alles klopte…, …sfeervol…, …bijzonder, zeer de moeite waard…, …geweldig georganiseerd…, …ontroerend…, …dank, dank, dank,…., …alle vrijwilligers bedankt…, …het heeft mij vandaag erg geholpen…..

De gedichtenwandeling

De reacties op de gedichtenwandelingen in 2020 en 2021, die een alternatief waren voor de wegens corona in die jaren uitgevallen gedachtenisbijeenkomsten, waren overweldigend. Daarom is besloten deze bewegwijzerde wandeling elk jaar te houden en wel in de maanden november en december. In die periode hangt ook een 3-tal grote kaarsen bij de 'rotonde' op de begraafplaats die in de avonduren branden en zorgen voor feeërieke verlichting. Ook dit jaar kon men bij de ingang van de begraafplaats een routebeschrijving meenemen die leidde langs de route met op mooie plaatsen dit jaar 19 troostvolle gedichten op groot formaat. Eenieder kon in de genoemde maanden deze wandeling alleen maken of met iemand anders en op een zelfgekozen moment. De gedichten van dit jaar waren veelal nieuw en niet alleen van gerenommeerde schrijvers, ook lokale dichters kwamen aan bod. Eén ding hebben alle gedichten gemeen: ze zijn allemaal passend bij het gedenken van overleden dierbaren. Hieronder worden enkele foto's getoond van de gedichten en op de volgende bladzijde de titels van gedichten van dit jaar met daar achter de naam van de dichter.

1. "In herinnering"	*Jeroen van Huijstee*
2. "Miskraam"	*bundeltjegemis.nl*
3. "Kaarsje"	*Bette Westera*
4. "De zwartekoptuinfluiter"	*Hans Warren*
5. "Adieu"	*Nel Benschop*
6. "Wandeling"	*Rutger Kopland*
7. "Zijn stem"	*Bette Westera*
8. "Ik zoek je op"	*Paul Anzion*
9. "Als ik er straks niet meer ben"	*Samira Charroud*
10. "De wind"	*Aline ten Napel*
11. "Al wat sterft zal bloeien"	*Toon Hermans*
12. "Als ik straks dood ben"	*Jan Rot*
13. "Islamitisch smeekgebed"	*- - - - -*
14. "Opa"	*Willem Wilmink*
15. "Jouw gezicht"	*Angela Stoof*
16. "Afscheid"	*Toon Hermans*
17. "We laten je stevig los"	*Merel Morre*
18. "Gemis"	*Herman Brusselmans*
19. "Het pad langs de graven"	*Maarten Delen*

Er is veelvuldig gebruikgemaakt van de mogelijkheid om de route te lopen en de gedichten te lezen. Vanuit verschillende kanten kregen we veel reacties waaruit bleek dat mensen de gedichtenwandeling zeer hebben gewaardeerd. Opvallend was de waardering voor de vrijheid om te kunnen wandelen op je eigen tijd en in je eigen tempo. Aan de hand van de meegenomen routebeschrijvingen ramen we dat meer dan 500 bezoekers de wandeling hebben gelopen.

Dank

Veel dank zijn we natuurlijk verschuldigd aan de leden van de werkgroepen en andere vrijwilligers die zo actief zijn geweest voor de organisatie van alle hierboven genoemde activiteiten dit jaar. De activiteiten 2022 zonder hen was zonder meer ondenkbaar!
Ook bedanken we hartelijk onze subsidiegevers en sponsoren, onze donateurs en vrije giftgevers; zíj juist hebben deze evenementen ook financieel mogelijk gemaakt. Zie daarvoor het ANBI-jaarverslag dat binnenkort op onze website verschijnt).

Enkele van onze subsidiegevers en donateurs in 2022:

- Stichting Lochems Steunfonds;
- Stichting Maatschappelijk Belang Lochem;
- Gemeente Lochem (verschoven subsidie vanuit 2020) en
- Rabobank Noord- en Oost Achterhoek met de actie "Rabo ClubSupport".

Medewerking van professionele kunstenaars en speciale ondersteuning in 2022
De volgende professionele kunstenaars en anderen ondersteuners hebben, soms tegen een kleine onkostenvergoeding, aan deze 10e editie van de gedachtenisbijeenkomst hun medewerking verleend:

- Thea Bargeman – schilderijen/geuren
- Akke Brouwer – voordracht gedichten
- Gonny Geurts – zandschrijven
- Levende Namen Koor, R.K. Kerkkoor, Vocal Group Eigenwijs en Vocal Group Maat 5
- Pieter van de Pol – vleugels van herinneringen
- Josée van der Staak en Wendy Zieverink – namen zingen
- Scouts Graaf Ottogroep – erewacht oorlogsgraven
- Lilian Willink en Paola Lopez – dansritueel met lichtbollen
- Monuta Kamperman Lochem, voor schenken koffie/thee/chocolademelk bij de uitgang en in de route en aan de verkeersregelaars. De chocolademelk werd door Café/zalencentrum Bousema gesponsord en de speculaas werd door Bakkerij Dick ten Broeke ter beschikking gesteld

- ReubeZorg Lochem, voor beschikbaar stellen materialen
- Openluchttheater Lochem, voor diverse materialen lichtplan en bemensing
- Thoma Verzekeringen Lochem, voor sponsoring verzekering
- Verkeersregelaars Barchem-Lochem
- EHBO afd. Lochem
- Landgoedhotel Woodbrooke Barchem, voor leveren hout voor vuurschalen, etc.
- Circulus, voor beschikbaar stellen materialen en persoonlijke ondersteuning in tijd en bemensing
- Jan Kolkman en Jelle Schaap, foto's en video-opnamen.

Onze organisatie

Naast de vrijwilligers aan wie wij veel dank verschuldigd zijn, hebben vooral de navolgende vaste werkgroepleden de activiteiten van de Stichting Levende Namen in 2022 mogelijk gemaakt: Gerthe Lamers, Ria Elstgeest, Hanneke Verhoog, Catry Rossel, Gerrit Rossel, Albert Baarssen, Rob Adolfsen, Els Kroot en Johan Grijzen.

Onze Stichting werkt samen met de Stichting Naam te Baarn, een landelijk georiënteerde organisatie, waar wij ook kunstvormen van lenen (en naar uitlenen) of huren.

Comité van aanbeveling:

Corrie Haverkort	Filosoof en beeldend kunstenaar
Ton Overtoom [1]	Oud Directeur Het Moment: post-hbo opleiding tot ritueel begeleider
Daan Siebelink	Notaris
Frans Spekreijse	Oud-burgemeester van Lochem en mediator
Hans van den Broek	Minister van Staat.

Bestuur:

Voorzitter:	Rob Adolfsen
Secretaris:	Els Kroot
Penningmeester:	Johan Grijzen

Contactgegevens:

Het secretariaat van Stichting Levende Namen:

Mevrouw Els Kroot
Dr. ten Bokkel Huininkweg 11
7241 HT LOCHEM
T 06-44458531
E-mailadres: info@levendenamen.nl

Naschrift: De in dit jaarverslag opgenomen foto's zijn gemaakt door Jan Kolkman

[1] *Overleden op 31 januari 2022*

Algemene informatie

Algemeen

Stichting Levende Namen organiseerde in 2011 voor de eerste keer een Levende Namen bijeenkomst op de Nieuwe Begraafplaats in Lochem, met als doel een bijdrage te leveren aan ieders rouwproces. Jaarlijks vindt op de laatste zondag in oktober een gedachtenisbijeenkomst plaats tussen 17:00 en 20:00 uur. Dit is een sfeervolle wandeling langs een route van circa 1000 meter om overledenen ingetogen te gedenken met ondersteuning van rituelen, kunst, muziek, vuur, licht en warmte. Er is ruimte voor ontmoeting en gedenken in stilte. Een jaarlijks terugkerend moment om herinneringen te delen en/of op eigen wijze opnieuw vorm te geven (her-inneren dus) om zo de naam van een dierbare levend te houden. De bijeenkomst is (gratis) toegankelijk voor iedereen, met respect voor ieders achtergrond en overtuiging. U kunt de route alleen lopen of met uw eigen familie of vrienden, in uw eigen tempo en op het tijdstip dat u uitkomt. Na de wandeling is er koffie, thee of warme chocolademelk. Ook is nazorg aanwezig van professionele uitvaartverzorgers en rouw- en verliesbegeleiding. Sinds 2020 organiseren wij ook jaarlijks een gedichtenwandeling die langs een mooie bewegwijzerde route over de begraafplaats loopt. De gedichten, op groot formaat, zijn van gerenommeerde en van lokale dichters en te lezen in de maanden november en december.

Informatie en contact

Meer informatie over de Stichting Levende Namen en sfeer tijdens de gedachtenisbijeenkomst is te vinden op onze website: www.levendenamen.nl.
Ook kunt u contact met ons opnemen door een bericht te sturen naar: info@levendenamen.nl.

Steun ons: word vriend/donateur!

Stichting Levende Namen is financieel volledig afhankelijk van donaties en giften. Uw financiële steun zorgt ervoor dat wij ons dankbare werk kunnen voortzetten. Uw gift/donatie kunt u overmaken op ons bankrekeningnummer: **NL09 RABO 0160 8845 78** t.n.v. Stichting Levende Namen. Wanneer u dat gemakkelijker vindt, kunt u ook nevenstaande QR-code scannen. Met alle inkomsten, hoe dan ook verkregen, zijn we heel erg blij!

Help ons: word vrijwilliger!

Er moet veel werk verzet worden voordat de route van de gedachtenisbijeenkomst en de gedichtenwandeling klaar is en gelopen kan worden. Ook tijdens de gedachtenisbijeenkomst zelf hebben wij hulp nodig. Tientallen vrijwilligers zetten zich voor ons in. Het gaat vaak maar om een paar uur. Lijkt het je leuk om mee te helpen? Laat ons dat gerust weten, bijv. via: vrijwilligers@levendenamen.nl.